

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa J. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Foot-ball nacional - Madrid contra Barcelona

—Madrilenys: és molt difícil fer "goal" amb nosaltres, que no hi ha porter a Espanya com En Barretina.

La Catalunya de demà

Qui pot dir, qui pot témer, que la Catalunya de demà, mestressa de la pròpia casa, sobirana del seu govern, pugui ésser un negre Estat conservador o reaccionari? Aquell qui té aquest temor calúmnia la raça nostra. Perquè la raça catalana porta dins la sang l'instint de la llibertat; i tota la seva història passada és garantia del seu amplíssim i democràtic règim futur.

No és Catalunya, és la vella Espanya, la qui apareix davant del món amb els foscos colors d'un Estat reaccionari. Volta a Espanya, en aquest punt, una trista celebritat. Al contrari, l'exemple de la Catalunya antiga, de la Catalunya lliure, apareix com el d'un poble que portà als més amples límits d'aquell temps l'exercici de les llibertats humanes i el respecte a la dignitat del poble.

Democràtica fou la Catalunya d'ahir; i democràtica, més democràtica encara, serà la Catalunya de demà. Els catalans van resoldre en el segle XV, després de lluites provocades pel poder reial, el problema de la terra, i el resolgueren primer que cap altra nació. Qui sap si està reservada a la pàtria nostra l'alta glòria de ésser, temps a venir, la primera nació que resolgui el problema industrial, que és el més anguniós i el més difícil dels problemes que avui mouen la classe obrera del món enter.

No solament com a catalans, sinó també com a homes de llibertat, hem de treballar per a l'adveniment de la Catalunya nova. Ella serà més humana, més generosa i més liberal que l'Espanya unitària, culpable de tants i tan greus pecats contra la llibertat dels homes i dels pobles.

L'eterna inhibició

Ha estat derrotada Grècia; ha caigut, davant d'una revolució de militars vençuts, un altre rei, Constantí; ha ressuscitat un poble proscrit, Turquia, i la guerra altra volta ha enguniat al món, per haver atiat les seves flames, l'Anglaterra, aqueixa Anglaterra que titllava de militarista a la França!

Ha enguniat tot això al món, però no pas a Espanya. Algú recordant les «filles» de la guerra, ha tingut una veleitad de curiositat, però sense posar-hi gaire ànima. L'Orient és lluny, i què poden influir en Espanya aquestes noves guerres? Solament un escriptor, amarat de britanisme, En Ramir de Maeztu, ha escrit unes pàgines que eren belles, però que eren, també, equivocades. En Maeztu preconitzava unes altres creuades contra els turcs, com si els Sants Llocs tornessin a esdevenir simbòlics, no pas per un sentit religiós, sinó per un sentit històric de civilització occidental en pugna secular contra la civilització oriental. No hauria parlat d'altra fàisó un frare Agustí.

No és una qüestió religiosa, no és una qüestió de civilització, la que immediatament es debateix. És una qüestió política. De política nacionalista, per un cantó, el dels turcs. De política internacional, pel plet dels Dardanels. De política mediterrània, concretament... I bé, cap d'aquestes polítiques interessa a Espanya, malgrat que la victòria turca, victòria mahometana, forçosament haurà trobat un ressó de friomfant alegria en els cors dels rifenys.

Per aquest cantó En Maeztu tenia raó. L'Islam no és solament Turquia, sinó totes les terres consagrades a Alah, i les soles terres que posseeix Espanya són d'aquestes. Però, realistes, de realitat arràn de terra, que són els espanyols, no veuen, no volen veure, més que a dos homes, Abd-el-Krim i el Raisuni, com si aquestes dues voluntats fossin prou per a estabilitzar l'acció espanyola al Riff. Quan de cara a l'Orient facin els rifenys les seves oracions matinals, sabran que germans seus han triomfat sobre els cristians i que un poder musulmà naix per on naix el sol. Quan aquesta certesa es produeixi, res podran els cacics moros.

Un doble sentiment de religió i de pàtria arborarà an els africans. I Espanya, si arriba aquest arborament, tornarà a parlar d'elements estranys...

Sempre l'inhibició espanyola. Sempre aqueix boxerisme espiritual. Sempre la política de cigonya. Tot lo humà ens sembla estrany a nosaltres, i, aquesta vegada, no ha pogut trencar la inhibició el record de les lluites pretèrites amb els turcs, que semblaven els enemics naturals d'Espanya al Mediterrani. Aquesta vegada, la inhibició ha estat absoluta. No s'ha fet, ni pendre partit...

PARADOX

El lerrouxista a prova de cops

El partit lerrouxista barceloní ja fa temps que no existeix. La massa, aquella famosa massa que seguia al capdill en els seus temps de popularitat, s'ha es-

vaït. Una gran part dels homes que la integraven han anat després cap al camp sindicalista, o han quedat en la inacció i la indiferència que porta el desengany. Del lerrouxisme barceloní ja només queda la carcassa dels grups i casinets que's mantenen amb finalitats purament electorals i municipals.

Però cal reconèixer que encara queda algun autèntic lerrouxista escadusser. Aquest home, digne d'estudi, és el que podríem anomenar el «lerrouxista a prova de cops». No són cops materials, no són cops de puny; són cops morals els que reb. I d'aquesta mena de cops En Lerroux n'ha donat a dotzenes en els últims anys als seus correligionaris. Els darrers lerrouxistes porten el seu antic ideari abonyegat i desfet per tot arreu.

Què en queda ja dels principis damunt els quals s'alçava l'edifici del partit radical? El capdill ha anat fent renúncia de tots els seus radicalismes. Ha apagat el so de les seves antigues estridències, i la seva veu, que és ja la veu d'un burgès, ha perdut l'estrindència de clarí amb la qual movia les masses amorfes del seu partit tumultuós.

Es comprèn que un fidel correligionari rebí desenganys per l'actuació dels prohoms. Però els desenganys que ha arribat a donar En Lerroux als seus seguidors han estat de calibre màxim, i fa temps que's repeteixen amb una terrible freqüència. Qualsevol diria que ell mateix vol allunyar del seu costat els homes que en altres dies formaren el seu exèrcit eixelabrat i cridaner. Ara En Lerroux s'ha fet conservador, s'ha acostat a la Monarquia, s'ha convertit en el predicador de la guerra espanyola a l'Àfrica i ha trencat amb les seves pròpies mans les figures que havia posat damunt el seu altar laic en els temps d'actuació revolucionària.

Davant una tal girada de casaca, no hauria de quedar ja ningú dels seus antics amics que el seguís en les continuades evolucions que estem presenciant. Això és el que exigiria la lògica; però la psicologia dels homes s'aparta sovint del camí lògic. Hi ha encara lerrouxistes de debó. Si En Lerroux, en compte de fer-se advocat, s'hagués fet frare, el seguiria també, en la seva evolució claustral, l'heroic lerrouxista a prova de cops.—FULMEN

Fa tres anys que el General Arlegui és quefe superior de policia. Amb tal motiu el general ha rebut visites, telegrams, compliments, felicitacions. La més expresiva d'aquestes felicitacions és la de certa banda; expresiva i lacònica: «Gràcies de deixar-nos operar, tant de nit com de dia. Et felicitem. Els amos de Barcelona.»

La suspensió del concurs de ramaderia

—Diu que's funden en la llei del 57...
—I ca, home! En la llei de l'embut.

L'atracador

FAULA EN TRES ACTES

ACTE PRIMER

—El senyor comte de la Bleda té la paraula:

—Senyors, una de les missions principals de la *Cambra Pesquera* és la de vetllar pels interessos del públic, procurant posar a rotlló a les grans Companyies que exploten desconsideradament als quins no podem prescindir dels seus serveis.

—Molt bé!—exclama la comparseria.

—Una de les empreses que més abusa de la paciència popular és el Ferrocarril de Vallcarca a Moyà. Amb l'excusa de la guerra va augmentar bàrbarament les tarifes i no va renovar el seu material. Avui no té excusa per a seguir cobrant car i servint malament. El carbó va barato, les patates han baixat de preu i cada pesseta que ingressa a la Companyia representa una fortuna en segons quina moneda estrangera. En la propera junta presentaré una proposició demanant que d'acord amb el Foment, amb la Cambra Industrial, amb el coro *La Trompeta* i demés Associacions representants de les forces vives de Catalunya, s'emprenqui una ferma campanya contra els abusos del ferrocarril de Vallcarca a Moyà.

Ovació. Tots els companys de la Junta feliciten a l'orador.

ACTE SEGON

—Però, senyor comte de la Bleda, calculi que el personal amb les vuit hores és més nombrós i que els sous han doblat; pensi que...

—Jo no penso ni calculo res. Lo que sé és que és denigrant que jo, el comte de la Bleda, que tinc una torre a Moyà, cada setmana hagi de fer qua a la taquilla com un pagès qualsevol.

—Bé, senyor comte. Això s'arregla amb aquest *pase* gratuït que porto a nom de vostè.

—I la senyora?

—I un per la senyora.

—I els nois?

—I un per cada noi.

—Això ja és una altra cosa.

ACTE TERCER

—Té la paraula el senyor comte de la Bleda.

—Senyors: Abans de presentar l'anunciada proposició contra la Companyia del Vallcarca-Moyà, he volgut assegurar-me de la justícia de les queixes i haig de reconèixer llealment que no són fonamentades. Les circumstàncies no permeten per ara cap rebaixa en les tarifes i els bons propòsits manifestats pel director de la Companyia són una garantia de que molt aviat donarà un servei perfecte. Proposo, doncs, que la *Cambra Pesquera* acordi veure amb gust la gestió del ferrocarril Vallcarca-Moyà.

S'acorda per unanimitat i els companys de Junta tornen a felicitar al orador.

ENSENYANÇA

Qualsevol s'exposa sortint al camí reial!

JEPH DE JESPU

La comèdia d'un rei

(FINAL DEL DESASTRE)

Constantí, des de una finestra del seu palau, per l'esclatxa d'un porticó, observa lo que està succeïnt a la plaça, i diu:

—Homes i dones cridant...
tipus de mirada extranya...
Si la vista no m'enganya,
això s'està embolicant.
El fandango va creixent
i pren ja forma violenta...
Y la multitud augmenta...
Què deu volgué aquesta gent?
Com hi ha món tindria gràcia
que, engrescats no sé per qui,

tre de Dependents i sots un tema força interessant com és «Amèrica i Catalunya».

En el desenrotlló de la seva conferència, per cert rublerta de dades i de fets presenciats per ell en el seu viatge, relatada i portada a terme amb força intensitat emotiva, afirmà d'una manera absoluta, la *inexistència* del problema català dins d'Europa; la incomprensió en terres d'Espanya i per part dels catalans d'Amèrica, l'existència, la comprensió del problema català, i a més el fervent desig de que els esforços i els desvetllaments oferts a la causa catalana no siguin truncats jamai per apostasies i col·laboracions, que sempre són un retard de l'hora somniada.

Això transcrit se presta a fer-ne quiscun comentari. De la incomprensió d'Espanya no volem ni parlar-ne, i com que pensem exactament igual que els catalans d'Amèrica, sols ens resta parlar de la no existència del nostre plet en el seu aspecte internacional que és, potser, el més important, doncs és on deu ésser resolt en última apel·lació.

Si Europa desconeix el problema català no hi ha pas dubte que recau la responsabilitat an aquells homes que portant el nom sagrat de Catalunya en els llavis no l'han fet servir més que com a mercaderia cotitzable per a lograr els seus desigs de baixa concupiscència. Veritablement el problema català deu ésser encaminat vers viarany de llibertat i de progrés. El problema de Catalunya és verament lliberal, problema de llibertat que no deu ni pot ésser portat a terme per altres elements que els elements d'esquerra. La nostra veu, en la ocasió única que passà poc després de la gran guerra, no fou escoltada perquè tenia com a orgue d'expressió la gent

retrògada, poc civilista i gens lliberal de la «Lliga»; altre hagués sigut el resultat d'ésser homes d'esquerra els que portant llur representació, haguessin reclamat per a Catalunya la llibertat que obtingueren altres pobles. El record dels catalans morts defensant el terreny francès haguera fet la balança.

Les energies de Catalunya semblen apaivagades, però el caliu se serva curiosament endins del cor de cada hu i a poc que's venti tornen a arborar-nos les flames de la passió. Catalunya, malgrat tot, no ha trobat jamai l'home que pogués portar-la, com a capdill, a obtenir ço que reclamem; moltes vegades hi ha hagut apòstols del ideari, Dr. Robert, Martí Julià, Macià, etc., però tot fora possible que d'Amèrica havent respirat el seu optimisme arribés fins a nosaltres el capdill o el martre. Sols ens cal pregar an En Marçalí que no vulgui ésser com fins ara el metall malejable de les desviacions de la multitud, sinó la fornal on se moldegi la futura llibertat d'aquest poble.

B. SABALLS

La qüestió anticlerical

Amb tots els respectes que'l qui sols posseeix les beceroles deu tenir per al mestre consumat, permeti-se'm que des de aquest semanari per a mi molt volgut, manifesti el meu dissentiment a unes paraules d'En Rovira i Virgili en sa darrera conferència tendent a la ja per molts suposada caducitat de la qüestió anticlerical.

Crec sincerament que continua essent una qüestió palpitant fent-me meus els mots següents de l'admirat «Paradox»: «...On no s'ha conquistat la llibertat de cultes, on l'ensenyança és quasi bé tota

Constantí vé a Espanya?

L'espanyol.—D'absolutisme, ni parlar-ne; si vens a fer la viu-viu, passa, no vé d'un destronat.

Lloyd George canta

«La llujia ha cesado, pasó la tormenta...»

religiosa, on no's pot exposar en les càtedres oficials res que contrariï a la catolicitat de l'Estat, on les oposicions les guanyen els més creients, on els jutges subjecten a la premsa a un règim de respecte a l'església...» on—afegeixo jo —les ordres monàstiques tenen conquestats a munions, dones i infants i subrepticament influenxen en la Societat, on s'empomellen infants i adolescents per a portar-los als altars empenombrats, encadenant per lo tant a milers les consciències febles, que deurién respectar-se en els vergers de la vida i deixar que creïessin al sol cultiu de la Bondat, on es nota de molt temps ençà la marca d'una cohesió lliberal enfront del reaccionarisme preponderant, on si bé s'inicià una paganització noble, un sentit grec, no decadent, sinó de renaixença que perfectament enquadra en el clima i el paisatge nostres tan riallers, s'hi projecta encara ampliament, la catolicitat tètrica, no crec justificat el desdenyar l'anticlericalisme.

Aqueixa part raonable, argumentada que té, no devem confondre-la amb aquella altra, sistemàtica o amb la baladrera d'aquells que bo i tronant constantment contra el clero i les ordres monàstiques, porten llurs fills a col·legis religiosos.

A. F.

REPICS

Han tornat els chors d'En Clavé de la seva excursió a París. Per la capital de la República francesa han lluit la roja barretina que sembla un gorro frigi.—Quan serà aquesta barretina el símbol de la república?—preguntaven els francesos als catalans. I aquests no sabien què respondre Sem-

blava que els parlessin de molts anys endarrera, de quan En Clavé tenia dos ideals. Un d'artístic i un altre de polític, foses en un sol: l'enaltiment del poble. D'aquell temps ençà ha plogut molt i hi ha hagut un Lerroux: l'ideal ha reculat en lloc d'acostar-se.

No correm a parlar de les conseqüències de l'aplec de Poblet. Esperem. Aquí es va massa depressa en tot, massa depressa en la fe i massa en la desconfiança. Jutgem als homes per les obres seves. No esperem uns quants anys perquè l'arbre que hem plantat doni fruit? Doncs, donem algun temps a *Acció Catalana*, que les coses no es fan en un dia.

Es veu que allí a Madrid encara troben que són pocs els que remenen les cireres i per això ara volen fer un ministre més. An aquest diu que el titularan de Proveïments. I bé, si els uns remenen les cireres aquest remenarà les mongetes, i quan ja estarà cansat de «tallar» llavors li clavaràn cincents pessetes pels nassos perquè s'entretregui. I el poble paga i calla!

Després de les angúnies que En Berenguer ha passat al Marroc, on sembla que hi va pendre cada enrabada que Deu n'hi dó, sembla que ara s'ha decidit a reposar un xic—llàstima que no hagués començat a reposar quatre anys abans—i per això se'n ha anat al monastir de Pedra. No es fàcil que es posi cap pedra al fetge, però podria ésser que allí al monastir li agafin aficions monàstiques.

La *Depeche* de Toulouse, parlant d'allò del timo dels perdigons que ens feu En Cambó, diu que el nostre ex ministre ex nacionalista havia sigut atemptat mentre feia una excursió amb la seva senyora. Caram Quicu! i què amagat t'ho portaves! Des de quan ets casat? Nosaltres no en sabíem res i al menys esperavem que ens convidaries a fumar una porra de ral.

Sempre seràs ranci!

Després de posar-nos l'alegria al cor sembla que ara ens la tindrem de posar als peus. Tot allò de que Abd-el-Krim es sotmetia, ha resultat una completa filfa, doncs per lo que sembla aquest ni amb la influència que sobre ell té el bon amic del govern espanyol Muley Hafid, no es sotmet, ni sisquera hi pensa.

Pobres presoners! Pobres famílies que de la esperança viuen!